

Государство Израиль
Министерство просвещения
Тип экзамена: на аттестат зрелости
Время проведения экзамена: лето 2019 года
Номер вопросника: 009172
Перевод на русский язык (5)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשע"ט, 2019
מספר השאלון: 009172
תרגום לרוסית (5)

Еврейская и мировая литература

ספרות עברית וכללית

Для новых репатриантов

לעולים חדשים

для религиозных школ

לבתי ספר דתיים

Указания экзаменуемым

הוראות לנבחן

а. Продолжительность экзамена: два часа.

א. משך הבחינה: שתיים.

б. Строение вопросника и ключ к оценке:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

в этом вопроснике два раздела.

בשאלון זה שני פרקים.

Раздел первый: проза (притча о мудрецах, короткий рассказ), драма, монодрама и внеклассное чтение — (2 x 30) — 60 баллов

פרק ראשון: סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר), דרמה, מונודרמה וקריאה מונחית — (30x2) — 60 נקודות

Раздел второй: поэзия (пиют, средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века)

פרק שני: שירה (פיט, שירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה' 20)

— (2 x 20) — 40 баллов

— (20x2) — 40 נקודות

Всего — 100 баллов

סה"כ — 100 נקודות

в. Разрешенный вспомогательный материал:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) Напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.

(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

(2) Двухязычный словарь по выбору ученика.

(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת התלמיד.

г. Особые указания:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) Необходимо приложить к экзаменационной тетради напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

(2) Нельзя писать об одном и том же произведении в разных ответах.

(2) אין לכתוב על אותה יצירה בתשובות שונות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טייטה" בראש כל עמוד המשמש טייטה.

כתוב טייטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

Пишите только в экзаменационной тетради. Напишите слово «טייטה» в начале каждой страницы, отведенной вами под черновик. Выполнение любых черновых записей на листах, не относящихся к экзаменационной тетради, может привести к тому, что экзамен будет аннулирован!

Желаем успеха!

בהצלחה!

Вопросы

Раздел первый – проза (притча о мудрецах, короткий рассказ), драма, монодрама и внеклассное чтение (60 баллов)

Ответьте на два вопроса из вопросов 1-13 (за каждый вопрос – 30 баллов, всего – 60 баллов).

Притча о мудрецах

1. Прочтите притчу о дочери Рабби Акивы и змее и ответьте на следующий за ней вопрос.

לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיְתָה בֵּת.
אָמְרוּ לוֹ הַכֹּלְדָּיִם: ¹אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁנִכְנֹסְתָ לְבֵית הַחֶפֶה,
מִכֵּשׁ אוֹתָהּ נָחֵשׁ, וְהִיא מָתָה.
הָיָה דוֹאֵג עַל הַדָּבָר הַרְבֵּה.
אוֹתוֹ הַיּוֹם, נִטְלָה אֶת הַמַּכְבָּנָה, ²נָעֲצָה אוֹתָהּ בְּסֻדָּק,
קָרָה שְׂיִשְׁבָּה [שְׁנִנְעָצָה] בְּעֵינֶינּוּ שֶׁל נָחֵשׁ.
בְּבִקְרָה, כְּשֶׁנִּטְלָה אוֹתָהּ, נִסְרָף וּבָא הַנָּחֵשׁ אַחֲרֶיהָ.
אָמַר לָהּ אָבִיהָ: מָה עָשִׂיתָ?
אָמְרָה לוֹ: בָּעֶרְבִי בָּא עָנִי, קָרָא בַּפֶּתַח, וְהָיוּ טְרוּדִים כָּל הָעוֹלָם בְּסַעֲדָה,
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ.
קָמְתִי, נִטְלָתִי אֶת מְנָתִי שְׁנִנְתָּם לִי, וְנִתְתִּיהָ לוֹ.
אָמַר לָהּ: מִצּוּה עָשִׂיתָ.
יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וְדָרַשׁ: "וְצִדְקָה תַצִּיל מָמוֹת" (משלי י, ב).
וְלֹא מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, אֲלָא מִמִּיתָה עֲצָמָה.

1 הכלדיים – астрологи

2 מכבנה – закладка для одежды или волос

Для многих притч характерны недосказанность, мораль, сверхъестественные элементы, принцип "мера за меру" и контрасты.

Выберите четыре из этих характерных черт и объясните, каким образом они проявились в этой притче.

**Обратите внимание: в разных ответах нельзя писать
об одном и том же произведении.**

Короткий рассказ

2. בינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

В рассказе "Скрипка Ротшильда" ["בינורו של רוטשילד"] описания мест, пейзажей и окружающей среды влияют на характер героев и их поведение.

Выберите в рассказе два описания такого рода, перескажите их и объясните их вклад в характеристику образа Якова [יעקב].

3. יגון / אנטון צ'כוב

Ниже приведено описание встречи Ионы [יונה] и военного. Прочтите это описание и ответьте на следующий за ним вопрос.

יונה מציץ בנוסעו ומניע את שפתיו. רוצה הוא, כנראה, לומר דבר מה. אבל רק חרחור עולה מגרונו.

"מה?" שואל איש הצבא.

יונה מעקם פיו בחיך, מאמץ את גרונו ומחרחר:

"ואצלי, אדון, הנה... כך... בני מת עליי השבוע."

"המ... ממה מת?"

יונה פונה אליו בכל גופו ואומר:

"ומי יודע? כנראה, מקדחת... שלושה ימים שכב בבית חולים ומת... גזרה משמיים". [...]

"סע, סע..." אומר הנוסע. "הלוא כך גם עד מחר לא נגיע. זרז אותה".

Эта встреча показывает отношение жителей города к Ионе.

Объясните это утверждение. В своем ответе приведите из рассказа еще один пример такого отношения жителей города к Ионе.

4. בינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב, или יגון / אנטון צ'כוב, или другой короткий рассказ

Выберите мотив в изученном вами рассказе.

Опишите появления этого мотива в рассказе и объясните его вклад в раскрытие смысла рассказа.

Драма

5. בעלת הארמון / לאה גולדברג

Ниже приведены слова, которые Занд [זאנד] говорит Лане [לנה] в финале пьесы. Прочтите приведенный отрывок и ответьте на следующие за ним два вопроса пунктов (א)-(ב).

[...] אני יודע שקשה לך. אני יודע שצר לך על הרוזן. ואת צודקת – אני מבין. גם לי צר עליו. צר מאוד. אבל את צריכה ללכת. את מבנה – אסור לך להישאר פה! אינני יכול להסביר זאת. אבל את יודעת שאת צריכה ללכת. את צריכה לחיות. את צריכה לחיות חופשיה – בלעדיו. מה שהיה פה נגמר. את מבנה, לנה?

(א) Опираясь на слова Занда и на сюжет пьесы, объясните, почему Лане было трудно покинуть замок [ארמון]. (20 баллов)

(ב) Что Лана решила сделать в финале пьесы? Объясните, что привело ее к этому решению. (10 баллов)

6. ילדי הצל / בן-ציון תומר

Ниже приведен заключительный абзац пьесы ילדי הצל, представляющий собой сценические указания. Прочтите эти сценические указания и ответьте на следующий за ними вопрос.

הולך [זיגמונט] לעבר הים. קול שאון הים עולה. הבמה מחשיכה לאט. זיגמונט הותיר את כלבו על השולחן. יורם נוטל את כתביו [של זיגמונט]. נורית מתקרבת אליו. שניהם מביטים אחר דמותו המסתלקת.

Выберите три детали из этих указаний и объясните их вклад в раскрытие смысла пьесы.

7. אנטיгона / סופוקлס

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Центральная тема трагедии "Антигона" – отношения между правителем и гражданами. Объясните, как эта тема находит свое выражение в трагедии. Обоснуйте свой ответ при помощи двух примеров из трагедии. (20 баллов)

(ב) Актуальны ли представленные в трагедии отношения между правителем и гражданами и в наши дни? Обоснуйте ваш ответ и проиллюстрируйте его. (10 баллов)

8. בית בובות / הנריק איבסן

Ниже приведен отрывок из первого акта пьесы, в котором приведены слова, сказанные Хельмером [הלמר] Норе, когда она вернулась домой с праздничными покупками к Рождеству. Прочитайте этот отрывок и ответьте на следующий за ним вопрос.

את משתדלת בכל דרך אפשרית לסחוט קצת כסף, וברגע שהוא בידיך, הוא נמס לך בין האצבעות; את אפילו לא זוכרת מה עשית בו.

Что можно узнать из этих слов об отношении Хельмера к Норе?

Приведите три дополнительных примера, в которых отразилось его отношение к ней.

/продолжение на странице 5/

9. אויב העם / הנריק איבסן

Опишите финал пьесы "אויב העם".

Что можно узнать из этого финала об образе доктора Стокмана [שטוקמן]? Объясните вклад описанного вами финала в раскрытие смысла пьесы.

10. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירנמט

Опишите три из центральных деталей (аксессуары и предметы сценической обстановки) в пьесе "ביקור הגברת הזקנה" и объясните их вклад в формирование образов и раскрытие смысла пьесы.

Монодрама

11. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן

Одна из центральных тем монодрамы "לרקוד עם אבא" – противоречия между отцом и его необычным сыном.

Объясните и проиллюстрируйте, как эта тема выражается в двух из сцен монодрамы.

Внеклассное чтение

12. מען לא ידוע / קתרין קרסמן טיילור

Перемена в отношении Мартина [מרטין] к Гитлеру и его идеям повлияла на его отношение к другим персонажам, упоминаемым в книге.

Объясните и проиллюстрируйте это утверждение.

13. הגל / מורטון רו

Один против группы – как эта тема нашла свое выражение в книге "Волна" ["הגל"]?

Объясните ваши рассуждения на примере трех персонажей данного произведения.

Раздел второй – поэзия

(пиют [פיוט], средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века) (40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 14-21 (за каждый вопрос – 20 баллов; всего – 40 баллов).

Пиют [פיוט]

14. Прочтите пиют [פיוט] и ответьте на следующий за ним вопрос.

אל נורא עליה / משה אבן עזרא

אל נורא עליה.

המציא לנו מחילה. בשעת הנעילה:

5 строфа זכר צדקת אביהם. וחדש את ימיהם.

בקדשם ותחלה. בשעת הנעילה:

1 строфа מתי מספר קרואים. לה עין נושאים.

ומסלדים בחילה. בשעת הנעילה:

6 строфа קרא נא שנת רצון. והשב שארית הצאן.

לאהליבה ואהלה. בשעת הנעילה:

2 строфа שופכים לה נפשם. מחה פשעם וכחשם.

והמציאם מחילה. בשעת הנעילה:

7 строфа תזכו לשנים רבות. הבנים והאבות.

בדיצה ובצהלה. בשעת הנעילה:

3 строфа יהיה להם לסתרה. וחלצם ממארה.

וחתמם להוד ולגילה. בשעת הנעילה:

8 строфа מיכאל שר ישראל. אליהו וגבריאל.

בשרו נא הגאלה. בשעת הנעילה:

4 строфа חון אותם ורחם. וכל לוחץ ולוחם.

עשה בהם פליה. בשעת הנעילה:

Лирический герой [דובר] пиюта просит Всевышнего облегчить тяжелое положение народа.

Назовите две просьбы лирического героя и объясните вклад двух из художественных приемов [אמצעים אומנותיים] в усиление этих просьб.

Средневековая поэзия

15. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

ישנה בחיק ילדות / יהודה הלוי

ישנה בחיק ילדות, למתי תשכבי! / דעי כי געורים פנערת ננערו!
הלעד ימי השחרות? קומי צאי, / ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
והתנערי מן הזמן, כצפרים / אשר מרסיסי לילה יתנערו.
דאי כדור למצא דור ממעלה / ומתולדות ימים כימים יסערו.
הי אחרי מלכך מרדפת, בסוד / נשמות אשר אל טוב ה' נהרו!

Лирический герой [דובר] стихотворения обращается к своей душе с призывом совершить перемены.

Что он предлагает душе и каким образом он пытается убедить ее совершить перемены?
Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

16. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

ראה שמש / שלמה אבן גבירול

ראה שמש לעת ערב אדמה / כאלו לבשה תולע למכסה,
תפישט פאתי צפון וימין / ורוח ים בארגמן תכסה,
וארץ – עזבה אותה ערמה / בצל הלילה תלין ותחסה,
והשחק אזי קדר, כאלו / בשק על מות יקותיאל מכסה.

В последней строфе читатель узнает, что стихотворение о природе является также стихотворением-плачем [שיר קינה].

Объясните, как описания природы в стихотворении намекают на это.

Ивритская поэзия 20-го века

Страна Израиль и Иерусалим

17. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

גלות / בלפור חקק

סְבֵי הָיוּ לוֹ בְּגָדֵי כְּהֵנָה שְׁקוּפִים	סְבֵא שְׁלִי מֶלֶךְ עֶצוּב.
וְרִקְמָה לוֹ אָמוּ בִדְשׁ הַכֶּתֶנֶת	נוֹלֵד בְּבִגְדֵי מְשִׁי וְרִקְמָה בְּגָדֵי חֲמוּדוֹת.
הַתְּכֵלָה פְּסִי זָהָב יָפִים.	וְכֹאֲשֶׁר גָּלָה אֶל אֶרֶץ
וְחִקְקָה לוֹ אֶת שְׁמוֹ בְּעֶנְג	נִשְׁחַתוּ בְּגָדָיו נִשְׁחַת הוֹדוֹ.
בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל כֶּסֶף, אֹר מְזֻקָּק.	רַק בְּמוֹתוֹ הִלְבִּישׁוּהוּ תְּכָרִיף כְּעֻטָּרֶת
סְבֵא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רִפְּאֵל חִקָּק.	טְלִית שְׁקִבֵּל מֵאֲבִיו טְלִית יֶרֶשָׁה
	חִקְוָקָה תְּכַלֵּת אוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדְשָׁה.
וְעָלָה סְבִי כְּאַבְרָהָם מֵאוֹר	
מֵאוֹתָהּ אֶרֶץ עַל פִּי אוֹתוֹ דְּבוּר.	וּלְאַרְוֶה הַטְּלִית דְּמִיתִי לְרֵאוֹת
עָלָה עָלָה אֶל אוֹתָהּ אֲדַמַּת מוֹלָדָתָה.	פְּסִי זָהָב יָפִים. אֹר מְזֻקָּק.
וְלֹא הִיָּתָה	סְבֵא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רִפְּאֵל חִקָּק.
לוֹ עוֹד הַכֶּתֶנֶת הַנִּחְמָדָת.	
וְאַבְדָּה לוֹ שְׁרָרָתוֹ	
וְאַבֵּל נָגַהּ פָּנָיו	
וְנִשְׁחַת הַכֶּסֶף	
וְנִשְׁחַט הַזָּהָב.	
וּבִשְׁוֹקִים רַכַּל סְבִי מָכַר אֶת אוֹצְרוֹתָיו	
בְּגָדִים בָּלִים, מִרְכָּלֶת אֲכָזָב	
לְשׁוֹנוֹ כְּבִדָּה, נָבִיא נֶעְזָב.	

Объясните связь между названием стихотворения и его центральной идеей.

Проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Поэзия после Катастрофы

18. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

טרקטורים / רוני סומק

1 строфа הַבָּנִים שֶׁל דּוֹקְטוֹר מְנַגֵּל מוֹכְרִים טְרַקְטוֹרִים

בְּדֶרֶךְ שֶׁבִּין מִינְכֹן לְשִׁטוּטְגֵּרְט.

מִי שִׁיקְנָה אוֹתָם יַחֲרֹשׁ אֶת הָאֲדָמָה,

יִשְׁקָה עֵץ,

יִצְבֵּעַ בָּאָדָם אֶת רַעֲפֵי הַבֵּית

וּבִפְסִטִּיבֵל הַבִּירָה יִרְאֶה אֵיךְ תִּזְמֹרֶת הַמִּסְבָּאָה

מְצַבֶּת עַל הָרֶחֱבָה כְּחִילִי בְּדִיל בְּחֵלוֹן רֶאֱוָה.

2 строфа בְּמִכּוֹן הַיָּפִי שֶׁל הַהִיסְטוֹרִיָה יוֹדְעִים לְסַרֵּק בְּלוֹרִית

אֶפְלוּ בְּשַׁעְרָהּ שֶׁל

מִפְלָצָה.

Как попытка стереть память о Катастрофе [השואה] находит свое выражение в двух строфах этого стихотворения?

Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Супружеская жизнь [זוגיות]

19. Ниже приведено стихотворение ב (начинается со слов: "נפרדנו כך") из цикла стихов "שירי אהב"ה לוי גольдберг [לאה גולדברג]. Прочтите его и ответьте на следующий за ним вопрос.

ב

נִפְרַדְנוּ כֵּךְ. הֵיטֵב, הֵיטֵב חָרָה לִי.
הָעֶרְפֵּל בֵּינֵינוּ כְּחוֹמָה.
זֹאת הַטָּפָה שְׁעַל יְדֵי נֹתֶרָה לִי
טַפַּת סִגְרִיר וְדָאִי הִיא, לֹא דְמָעָה.

לְדוֹר הָזֶה הַבְּכִי הוּא כְּלָמָה,
הוּא לֹא יִכְבֶּה עַל אֲהָבָה גּוֹסֶסֶת.
בְּיוֹם הַדִּין וּבְלִילוֹת הַחֶסֶד
אָדִישׁ וְגַא הוּא לֹא יוֹרִיד דְּמָעָה.

נִפְרַדְנוּ כֵּךְ. הָרְחוֹב הָמָה, הָמָה.
דְּחַפְנִי אֵיזָה הֶלֶךְ, וּמִנְגֵּד
הָעֶרְפֵּל תְּלוּי כְּהִינוּמָה.

מֵאַיִן בְּלִבִּי חֲדוּהַ חוֹגֶגֶת?
אוֹלֵי, בְּכָל זֹאת, זֹו הִיָּתָה דְּמָעָה.

Укажите три чувства, нашедшие свое выражение в стихотворении, и объясните их роль в раскрытии его смысла.

Человек и его идентичность [אדם וזהותו]

20. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

פגומים / ארז ביטון

על סף חצי בית בארץ ישראל
עמד אבי
מצביע לצדדים ואומר:
בהריסות האלה
נבנה פעם מטבח
לבשל בו זנב לזיתן
ושור הבר,
ובהריסות האלה
נקים פנת תפלה
למצא מקום
למקדש מעט.
אבי נשאר בסף
ואני כל ימי
מציב פגומים
אל לב השמים.

Дом и строительство – центральный символ в этом стихотворении.

Опишите и объясните, как развивается этот символ на протяжении стихотворения.

В семье [במשפחה]

21. Прочтите стихотворение и ответьте на вопросы двух следующих за ним пунктов (א)-(ב).

נסח / בן ציון תומר

строфа 1
אָבִי בְּאַבֵּן אֶת חַיִּיו חֶקֶק.
אָנִי בְּרוּחַ.
אָבִי רִהַט בֵּיתוֹ בְּצַבֵּעַ חֶם וְחוּם וּבְמוֹצָק,
אָנִי בְּצַבֵּעַ כְּפוֹר וּבִרְהִיטִי נוֹצָה קָלִים מְרוּחַ.

строфа 2
אָבִי נָשָׁם עִם אֱלֹהָיו,
אָנִי עִם עֵיט.
אָבִי צָמַח מִרְחוּבָיו
אָנִי אֶפְלוּ לֹא מִבֵּית.

строфа 3
אָבִי שָׁתַק. לְבוֹ הָלֵם.
אָנִי הוֹלֵם. לְבִי שוֹתֵק.

строфа 4
אָבִי כָּבַר מֵת. מִקֵּדֶשׁ מְעַט לוֹ: אָבֵן.
אָנִי עוֹד חַי וּמִקֵּדֶשׁ בְּרוּחַ.
מָה יִשְׁרָד עֵת אֲסַעַר כְּתָבוֹ?
בְּנִי אֶת שְׁמִי לֹא יִחַקֵּק עַל לוּחַ.

(א) В стихотворении упоминаются три поколения.

Что характерно для отношений между лирическим героем [הדובר] и его отцом и что характерно для отношений между лирическим героем и его сыном? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (14 баллов)

(ב) Выберите два из художественных средств [אמצעים אומנותיים] в стихотворении, помогающих изобразить отношения между лирическим героем и его отцом, и объясните их вклад в раскрытие смысла стихотворения. (6 баллов)

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.